

SENÁT PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

Valdštejnské náměstí 4, 118 01 Praha – Malá Strana

Ing. Jana Juřenčáková
senátorka

V Uherském Brodě, dne 9. dubna 2009

Vážený pane ministře,

obrátila se na mě skupina starostů, kteří uspěli se svými žádostmi o evropské prostředky v rámci pátého kola příjmu žádostí z Programu rozvoje venkova a získali dotace na své úspěšné projekty, s následujícími **otázkami ohledně čerpání prostředků z fondů EU**, tedy již zmíněného **Programu rozvoje venkova** (dále jen „PRV“). Podle informací, jež jsem v uplynulých dnech získala, totiž zřejmě **nově nemá být daň z přidané hodnoty** (dále jen „DPH“) **u neplátců DPH uznatelným výdajem v rámci čerpání prostředků schváleného projektu**.

Dovoluji si podotknout, že by tím došlo ke změně podmínek v rámci pátého kola příjmu žádostí z PRV. V Pravidlech, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2007 – 2013 (dále jen „Pravidla“), např. Opatření I.1.2 z července 2008, je na str. 22 uvedeno, že způsobilým výdajem pro všechny záměry je „DPH za podmínky, že jde o neplátce DPH“.

Nyní ovšem úspěšní žadatelé obdrželi instrukce od Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) s výzvou podepsání příslušné smlouvy o čerpání prostředků z PRV. Podle čl. III bodu 3 této smlouvy je však zřejmě otázka způsobilosti výdajů na DPH pojata odlišně od Pravidel (shora citovaná str. 22) a v přímém rozporu s těmito Pravidly uvádí, že DPH nebude uznatelným výdajem u neplátců DPH.

Musím předeslat, že podle sdělení starostů jim tato změna podmínek nebyla nijak oficiálně tlumočena, což nepovažuji za šťastné. Samo ustanovení návrhu smlouvy je podle mého názoru natolik nesrozumitelné, že mnozí starostové vůbec do dnešní doby ani netuší, že výdaje na DPH jim při žádosti o proplacení realizovaného projektu nebudou uznány. Tím ovšem jakožto příjemci prostředků z PRV dále poruší podmínky čerpání peněz a vystavují se dle mého názoru dalším sankcím, neboť tyto výdaje by neoprávněně zahrnuli do žádosti o proplacení realizace projektu.

Průvodní dopis Státního zemědělského intervenčního fondu, kterým SZIF informuje příjemce dotací o návrhu smlouvy pro čerpání prostředků z PRV taktéž neobsahuje jediné, jasně uvedené upozornění na změnu uznatelných výdajů oproti původně uvedeným podmínkám v Pravidlech, což je však sdělení zcela zásadní povahy. Nemohu odhlédnout od let, po které jsem vykonávala starostovskou funkci v menší obci na moravsko-slovenském pomezí. Dokáží si tak představit, do jaké situace jsou postaveni starostové malých venkovských obcí, pro něž má Program rozvoje venkova sloužit a kteří nedostanou žádnou srozumitelnou instrukci, žádné oznámení o změně podmínek. Pokud tedy je starostům adresován průvodní dopis, neměl tak zásadní informaci o změně podmínek čerpání dotace a DPH zamlčet.

Domnívám se, že se vláda ve svém **Programovém prohlášení** v části „*Využívání evropských fondů 2007 – 2013*“ zavázala využít „*pro přípravu nového období čerpání evropských fondů zkušenosti z období 2004-2006, které jednoznačně vedou k závěru, že současný systém je příliš těžkopádný a byrokratický.*“ Nemohu se nepozastavit nad tím, že sama vláda považuje takový systém za „*příliš omezující v přístupu především menších žadatelů k evropským zdrojům.*“ Pokud je skutečně pravdivý závěr, že došlo ke změně podmínek čerpání evropských peněz takřkajíc v „průběhu řízení“, pak taková situace staví další pasáže slibů vlády v jejím Prohlášení do pozoruhodného kontrastu. Předpokládám, že jako člen kabinetu, Prohlášení Vaší vlády znáte jistě lépe než já, v zájmu úplnosti a přehlednosti citace vládního prohlášení si dovoluji dále citovat: „*Vláda ČR zajistí včasné a kvalitní dokončení operačních programů pro využívání prostředků fondů Evropské unie v období 2007-2013 s tím, že systém bude založen na principu průběžného financování omezování administrativní a byrokratické zátěže a na principu průhlednosti a předem jasně stanovených pravidel. Vláda připraví návrhy na zjednodušení i větší transparentnost systému rozdělování evropských fondů a implementační dokumenty jednotlivých operačních programů, založené na výše uvedených principech. Vláda vytvoří přehledný a jednotný systém informování veřejnosti a představitelů veřejné správy o možnostech čerpání evropských fondů.*“

Nebude-li nově DPH obcím uznáno za způsobilý výdaj anebo vládou alespoň tento výdaj obcí kompenzován, pak vláda zcela popře své prohlášení, v němž voličům, poslancům a naší zemi slíbila, že „*připraví takový systém spolufinancování programů strukturálních fondů a Fondu soudržnosti z národních veřejných zdrojů, který bude v maximální míře zohledňovat schopnost spolufinancovat projekty jednotlivými typy příjemců a bude tak zajišťovat maximální přístupnost programů všem relevantním aktérům regionálního rozvoje.*“

Mám obavu, že ačkoliv Program rozvoje venkova má sice sloužit k zajištění trvale udržitelného rozvoje venkovského prostoru, zlepšení životního prostředí, ale také pro podporu nových aktivit na venkově anebo vytváření pracovních míst, touto změnou podmínek a nenalezením řešení na národní úrovni, bude muset řada úspěšných žadatelů od realizace svých projektů, do kterých již vložila nemalé investice na přípravu, na spolufinancování, upustit.

Vzhledem k tomu, že již někteří představitelé oznámili záměr od realizace úspěšných projektů upustit a také že jiní chtějí požádat své občany, aby jim na DPH pro stát přispěli, považuji situaci za velmi alarmující.

Dovolte mně proto vznést s odkazem na ust. § 12 zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, v platném znění, podle kterého mohu požadovat po každém členovi vlády informace a vysvětlení, které jsou tito povinni poskytnout do 30 dnů, následujících **pět otázek**, jejichž zodpovězení bude pro starosty velmi důležité pro další čerpání peněz z fondů EU:

1. *Zda skutečně DPH nebude v rámci pátého kola Programu rozvoje venkova u neplátců DPH uznáváno jako způsobilý výdaj?*
2. *V případě kladné odpovědi na otázku č. 1 bych se ráda dotázala, z jakého důvodu tomu tak je a proč předchozí čtyři kola proběhla s jinými pravidly? Kdo je za případnou chybu zodpovědný?*
3. *Zda ministerstvo či vláda bude obcím výdaje na DPH kompenzovat, např. ze státního rozpočtu, mimorozpočtových zdrojů jako se tak dělo v případě čerpání z programů PHARE (probíhala refundace prostřednictvím finančních úřadů)?*
4. *Jaké sankce budou případně žadatelům za stávajících smluvních pravidel hrozit, pokud DPH budou zahrnovat do uznatelných výdajů v rámci žádosti o proplacení prostředků?*

5. *Zda lze prodloužit termín pro podepsání návrhů smluv do doby, než se nalezne řešení této tíživé situace?*

Podle mého názoru je situace skutečně vážná i v souvislosti s politickou situací ČR. Všichni starostové by přivítali, kdyby řešení situace připravila ještě současná vláda. Tímto však nechci předjímat Vaše odpovědi na mé otázky a pevně věřím, že starostům budu moci tlumočit odpověď, která alespoň částečně nastíní možnosti řešení.

Závěrem Vás, vážený pane ministře, ujišťuji o mé plné podpoře nalezení řešení této palčivé situace. Jsem přesvědčena, že pokud Vy osobně se ještě zasadíte o řešení nastíněného problému, bude to počin, na který obce a její představitelé nezapomenou.

S pozdravem

Ing. Jana Juřenčáková v.r.
senátorka

Vážený pan

Mgr. Petr G a n d a l o v i č
ministr zemědělství

Ministerstvo zemědělství ČR
Těšnov 17

117 05 Praha 1

zasláno elektronicky 9. 4. 2009